

Integruotas istorijos, dailės, etikos, muzikos projektas „Mes - europiečiai: Italija“

PARENGĖ II KLASIŲ MOKINIAI,
VADOVAUJAMI MOKYTOJŲ:
A. JABLONSKAITĖS,
I. MIKULĖNIENĖS,
J. PAULAUSKIENĖS,
R. PALIUKAITĖS

Projekto tikslas: paminėti Europos dieną ir pagilinti mokinių žinias apie Italiją (ES šalį).

Uždaviniai:

- domėtis Italijos istorinio, politinio gyvenimo aspektais;
- dažinti Italijos gyvenimo būdą, kultūrų panašumus ir skirtumus;
- sužinoti naujausius mokslo ir meno pasiekimus.

Metodai: stendų, parodų, diskusijų, pristatymų bendruomenei rengimas.

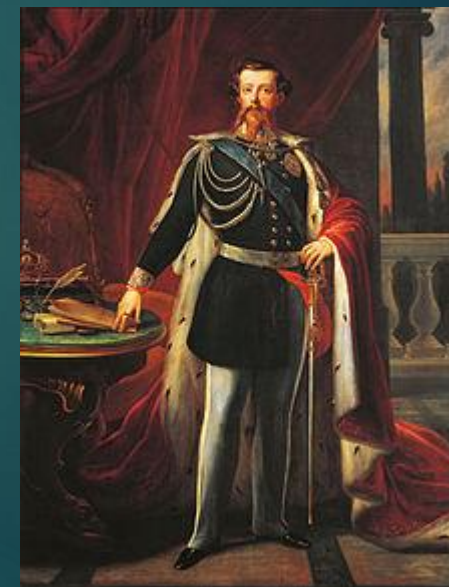
Italijos istorija

- ▶ Italijos istorija yra viena iš svarbiausių visų palei Viduržemio jūrą išsidėsčiusių šalių kultūriniam ir socialiniam vystymuisi.
- ▶ Po Didžiosios Graikijos, etruskų civilizacijos ir ypač Romos imperijos, kuri dominavo šioje pasaulio dalyje daugelį šimtmečių, atėjo viduramžių humanizmas ir Renesansas, toliau formavęs Europos filosofiją ir meną.
- ▶ Romoje yra bene patys įspūdingiausi baroko paminklai.

Italijos istorija

- ▶ XVI a. didžiojoje Italijos dalyje įsitvirtino Ispanija, o XVIII a. pr. – Austrija.
- ▶ Nuo XVIII a. pabaigos Italijoje prasidėjo judėjimas už nacionalinį išsivadavimą ir teritorinio susiskaidymo suvienijimą (Risordžimento).
- ▶ XVII a. pab. – 1814 m. Italija buvo Napoelono valdžioje. 1814–1815 m. Vienos kongresas Italijoje atkūrė feodales-absoliutines monarchijas.
- ▶ Kovai už Italijos suvienijimą XIX a. vadovavo karbonarai, „Jaunoji Italija“ ir kt. organizacijos.

Italijos istorija

- ▶ Iki 1860 m. pabaigos Italijos teritorija praktiškai driekėsi palei Sardinijos karalystę (nuo 1861 m. – Italijos karalystė).
- ▶ Pati Roma dar dešimtmečiui liko popiežių valdžioje ir Italijos karalystės dalimi tapo tik 1870 m. rugsėjo 20 d. galutinio Italijos susivienijimo dieną. Popiežiams liko Vatikanas, svarbus anklavas, iš visų pusių apsuptas Italijos (Romos miesto).

Vardas

- ▶ Tarptautinės politikos žodyne valstybės vardas Italija (it. *Italia*) atsirado tik XIX a. viduryje, kai kilo patriotinis šalies suvienijimo sąjūdis, tačiau kaip krašto vardas jis žinomas jau nuo seno. Jis kilęs iš italikų genties, kuri kitados, dar iki susikuriant Romos imperijai, buvo įtakinga Apeninų pusiasalyje, pavadinimo.

Italijos istorija

- ▶ Benito Mussolini Italijoje įtvirtino fašistinę diktatūrą (1922–1943 m.).
- ▶ 1939 m. Italija sudarė karinę sąjungą su Vokietija ir Japonija.
- ▶ 1940 m. Italija įsijungė į Antrąjį pasaulinį karą.
- ▶ 1945 m. pasipriešinimo judėjimo ir anglų bei amerikiečių pajėgos Italiją išlaisvino nuo fašistų.
- ▶ 1946 m. Italija buvo paskelbta respublika.
- ▶ 1948 m. sausio 1 d. karališkosios šeimos nariai buvo išsiųsti į tremtį dėl jų ryšių su fašistiniu režimu ir grįžti į šalį jiems leista tik 2002 m.

Italijos herbas

- ▶ 1946 m. Italiją paskelbus respublika buvo sukurtas ir naujas valstybės herbas: iš karaliaus herbo buvo paimta Italijos vienybę simbolizuojanti Baltoji žvaigždė (Lo Stellone), papuošta alyvmedžio ir ąžuolo vainiku, kuris simbolizuoja taiką ir galią. Vainikas perrištas raudona juosta, kurioje baltomis raidėmis įrašyta Repubblica Italiana, t. y. Italijos Respublika. Už žvaigždės – darbo simbolis dantratis.

Italijos vėliava

- ▶ Tradicinės Italijos vėliavos spalvos – žalia, balta ir raudona. Jų kilmė ir reikšmė nėra tiksliai žinoma. Labiausiai tikėtina, kad jos kilo iš žaliai baltų su raudonais papuošimais Milano miesto pilietinės milicijos uniformos spalvų. Jas vėliau, XIX a. pradžioje, perėmė Lombardijos legionas. O pats vertikalus spalvų išdėstymas greičiausiai atsirado dėl Prancūzijos trispalvės įtakos. 1848 m. ši trispalvė tapo Sardinijos karalystės, o nuo 1861 m. – ir Italijos karalystės – vėliava. Po Antrojo pasaulinio karo ši vėliava tapo ir Italijos Respublikos vėliava. Vėliavos pločio ir ilgio santykis yra 2:3.

Politinė sistema

- ▶ Nuo valstybės įkūrimo 1870 m. iki Antrojo pasaulinio karo Italija buvo konstitucinė monarchija, valdoma Savoijos dinastijos.
- ▶ Pagal 1948 m. Konstituciją, Italija tapo parlamentine demokratine respublika.
- ▶ Šalį valdo parlamentinės daugumos remiama vyriausybė, kuriai vadovauja daugumos lyderis – ministras pirmininkas.
- ▶ Įstatymus leidžia penkeriems metams renkami 630 narių Deputatų Rūmai ir šešeriems metams renkamas 326 narių Senatas.
- ▶ Šalies prezidentas, specialios rinkikų kolegijos, kurią sudaro parlamento nariai ir regionų atstovai, renkamas septyneriems metams.

Italija ir ES

- ▶ 1957 m. buvo pasirašyta Romos sutartis, pagal kurią įkurta Europos ekonominė bendrija (EEB) (bendroji rinka). Bendrijos šalys steigėjos buvo šešios: Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija ir Vokietija.
- ▶ Europos Bendrija oficialiai tapo Europos Sąjunga po 1993 m. lapkričio 1 d., kai įsigaliojo Maastrichto sutartis.

Italija – kultūros ir meno lopšys

- ▶ Italija garsi savo istorija, kultūra ir menu.
- ▶ Čia buvo padėti pagrindai dailei, tapybai ir muzikai.
- ▶ Italija – tai ne šalis. Tai sielų buveinė, užburianti grožiu, meno dvasia ir kultūriniu savitumu.

Prestižinis meno festivalis

- ▶ Venecijos bienalė – pirmoji pasaulyje tarptautinė dailės paroda. Rengiama nuo 1895 kas 2 metai, laikoma prestižiškiausia šiuolaikinio meno paroda. Dėl savo svarbos bienalė dažnai vadinama meno olimpiada.
- ▶ Venecijos bienalės dailės parodoje pristatoma Europos, JAV (nuo 1930 m.) ir Azijos šalių (nuo 1952 m.) naujausia dailė.

Auksinis liūtas

- ▶ Svarbiausias apdovanojimas – *Auksinis liūtas* – nuo 1986 m. teikiamas geriausiam menininkui ir paviljonui už visą kūrybą. *Auksinis liūtas* su sparnais yra Venecijos miesto simbolis, pavaizduotas ir Venecijos Respublikos vėliavoje.

Lietuva Venecijos bienalėje

- ▶ Lietuvos menininkai Venecijos bienalėje dalyvauja nuo 1999 m., tada savo kūrinius pristatė: dailininkai M. Navakas, E. Rakauskaitė, režisierius O. Koršunovas.
- ▶ 2009 m. Dariaus Mikšio projektas „*Už baltos užuolaidos*“ įvertintas specialiu paminėjimu.

Villa Lituania

- ▶ Lietuvos paviljonas Venecijos bienalėje – tai meninė kovos už laisvę išraiška. 2007 m. N. ir G. Urbonai pasiūlė meninę provokaciją – simbolinį veiksma: balandžių lenktynes tarp Venecijos ir Romos. Balandžiai kaip taikos simbolis turėjo nutūpti paskutinėje okupuotoje Lietuvos teritorijoje – Romoje esančios „Villa Lituania“ ambasados sode pastatytoje balandinėje.

Opera–peformansas „Saulė ir jūra“

- ▶ 58-ojoje tarptautinėje Venecijos meno bienalėje 2019 m. Lietuvos paviljonas sulaukė ne tik ypatingo lankytojų dėmesio, bet ir svaraus pagerbimo apdovanojimų ceremonijos metu – L. Lapelytės, V. Grainytės ir R. Barzdžiukaitės opera–peformansas „Saulė ir jūra (Marina)“ pelnė „Auksinį liūtą“ už geriausią nacionalinį pasirodymą.

Garsiausi Italijos XX a. intelektualai

Umberto Eco

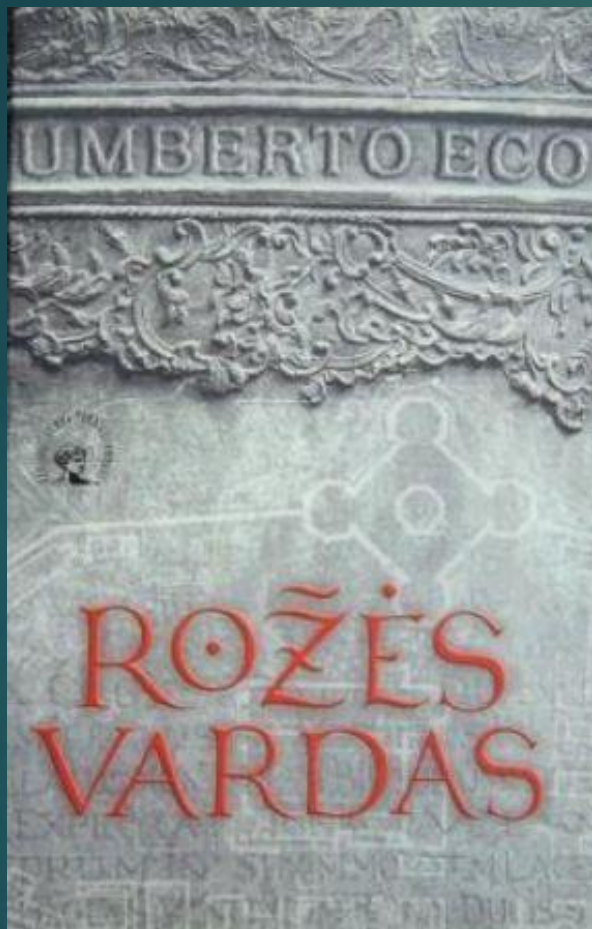
Julius Evola

Umberto Eko

- ▶ Gimė 1932 m. sausio 5 d. – mirė 2016 m. vasario 19 d. – italų kalbotyrininkas, rašytojas, filosofas.
- ▶ Pagarsėjo kaip vienas žymiausių XX a. moderniosios kalbotyros (semiotikos) atstovų, parašė šia tema kelias dešimtis darbų.
- ▶ 1963 m. įkūrė neoavangardistų „Grupę 63“. Pagal kitų avangardistinių judėjimų – futuristų, siurrealistų ir kt. – tradicijas ši rašytojų ir teoretikų grupė norėjo sistemiskai išsiveržti iš tradicinių literatūros normų.

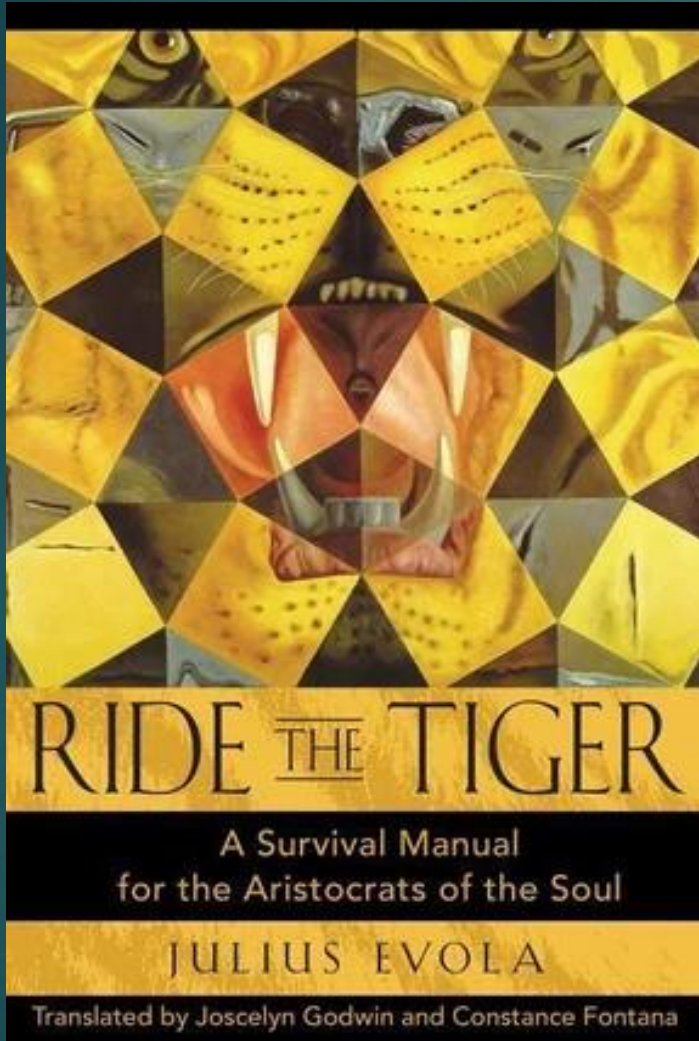
„Rožės vardas“

- ▶ 1980 m. kaip semiotinį eksperimentą sukūrė romaną „Rožės vardas“. Įkvėptas pasisekimo, literatūrinę veiklą pratęsė ir parašė dar kelis greitai išpopuliarėjusius romanus.
- ▶ Nuo 1988 m. iki mirties vadovavo paties įkurtam semiotikos institutui prie San Marino universiteto.

Julius Evola

- ▶ Gimė 1898 m. kovo 19 d. – mirė 1974 m. birželio 11 d. – italų filosofas, ezoterikas, poetas, visuomenės veikėjas, rašytojas. Nors buvo mokslininkas universalas, tačiau labiausiai išsiskyrė savo antimodernistine filosofija.
- ▶ Evola manė, kad dabartinė žmonija gyvena Kali Jugoje – tamsiuosiuose amžiuose, kur valdo nežabotas materializmas, dvasinė užmarštis ir organizuotas nukrypimas. Kaip alternatyvą visam tam Evola siūlė tradiciją.

- ▶ Evolos idėjų trilogija laikomi trys jo veikalai: „Sukilimas prieš šiuolaikinį pasaulį“, „Žmonės tarp griuvėsių“ ir „Pažaboti tigrą“.

- ▶ Dauguma Evolos teorijų ir rašinių remiasi misticizmu, spiritualizmu, vidiniu pasauliu. Jo veikalai taip pat apima tokias temas kaip hermetizmas, sekso metafizika, tantra, budizmas, daosizmas, alpinizmas, Šventasis gralis, civilizacijų esmė, filosofinių ir religinių tradicijų dekadansas.

Muzika

- ▶ Italija yra unikalių, įspūdingų ir įdomių tarptautinės svarbos kultūros renginių lopšys. Lankant šią šalį atsiveria daugybė galimybių gauti ryškių įspūdžių ir nepamirštamų emocijų.
- ▶ Visus metus ypač didelis ir nepakartojamas yra muzikos mėgėjų festivalių pasirinkimas.
- ▶ Festivaliai, karnavalai, nacionalinės ir regioninės šventės užima svarbią vietą Italijos kultūroje. Dalyvauti juose – vadinasi, jausti Italiją.

San Remas: Italijos dainų festivalis

- ▶ Nuo 1951 m. kiekvienais metais vyksta itališkos dainos festivalis. Dešimtmečiais festivalio taisyklės keitėsi, tobulėjo, tačiau vienas dalykas liko nepakitęs: konkursui pasiūlyta italų autorių daina turėtų skambėti pirmą kartą. Iki šių dienų tai vienas didžiausių renginių Italijoje. Jo pagrindu buvo sukurtas šiuo metu žiūrimiausias muzikos renginys pasaulyje – Eurovizijos dainų konkursas.
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=IYsH9jgiLHE>
Nilla – Pizzi, „Grazie dei fior“ , Sanremo 1951 m.
- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=tPv9ZPXmFWU&list=RDtPv9ZPXmFWU&start_radio=1
Diodato – „Fai Rumore“, Sanremo 2020 m.
- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=nuSL7yK_yT0
sanremoJunior 2017, World Finals Sanremo, Italy – A1 Giorgia Borg, Malta – „Listen“

Liaudies etninės muzikos festivalis

- ▶ Nuo 1979 m. vyksta „Folkest“ kasmetinis etnokultūrinis festivalis. Jo tikslas yra populiarinti visų šalių liaudies muziką.
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=mVRy-2xGyrY>
FolkEast, 2018 m.
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=v9UmSmFydoI>
Blackbeard's Tea Party – Live at Folk East, 2019 m.

„Rossini Festival Pesaro“ („Pesaro Rossini Festival“)

- ▶ *Gioacchino Antonio Rossini* vardu pavadintas operos muzikos festivalis, skirtas didžiojo ir talentingo italų kompozitoriaus atminimui, yra vienas reikšmingiausių ir populiariausių ne tik Italijoje, bet ir visame pasaulyje. Čia dažnai skamba ne tik šiuolaikinių kompozitorių kūryba, bet ir pažįstami praeities laikų meistrų užrašai.
- ▶ Daugybė operos žvaigždžių vaidina vienoje seniausių miesto vietų (Terme di Caracalla), kuri tik sukuria ypatingą atmosferą.
- ▶ Arčiau šalies centro, Pesaro mieste, kuriame gimė Gioachino Rossini, vyksta kasmetinis Rossini operos festivalis.
- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=aJIpVj_YkNo Dž. Rosinio operos „Sevilijos kirpėjas“ Figaro kavatina.

Brescia ir Bergamo: Tarptautinis pianistų festivalis (Festival pianistico internazionale di Bréscia and Bergamo)

- ▶ Jau 48 metus vyksta tradicinis kasmetinis klasikinės fortepijono muzikos festivalis. Daugelio šalių pianistai atlieka F. Schuberto, R. Schumanno, J. S. Bacho, D. Šostakovičiaus, L. Bethoveno, F. Listo, P. Čaikovskio, V. A. Mozarto ir kitų kompozitorių kūrinius.
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=Tm2VSOJdXIA> P. Čaikovskis, koncertas.

Feraros gatvės festivalis („Il Ferrara Buskers Festival“)

- ▶ Tūkstančius žiūrovų iš visos Italijos ir kitų šalių sukviečia *Gatvės muzikantų* festivalis. Jis vyksta nuo 1987 m. Kelias dienas senosios Feraros gatvės ir aikštės alsuoja neįprasčiausių instrumentų skambesiu, egzotiškiausiais pasirodymais, neįtikėtinais kostiumais.
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=amCsq92dXZ0>
Ferrara Busker's Festival, 2019 m.
<https://www.youtube.com/watch?v=RxxvTpkyBMs>
Ferrara Busker's Festival, 2019 m. – Tribubu
- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=j-raf4pg_zY Saffran
– Bukovina – Ferrara Busker's festival, 2014 m.

